

KẾ HOẠCH BÀI DẠY

Môn: Tập đọc

Bài: Khúc hát ru những em bé lớn trên lưng mẹ

TẬP ĐỌC

Bài: **KHÚC HÁT RU NHỮNG EM BÉ LỚN TRÊN LƯNG MẸ**

I. Mục tiêu

- Đọc diễn cảm một đoạn bài thơ với giọng âu yếm, nhẹ nhàng, có cảm xúc.
- Hiểu nội dung bài:** *Ca ngợi tình yêu nước, yêu con sâu sắc của người phụ nữ Tà – ôi trong cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước. (Trả lời được câu hỏi; thuộc một khổ thơ trong bài).*
- **GDKNS:** *Giúp HS biết giao tiếp, đảm nhận trách nhiệm phù hợp với lứa tuổi, lắng nghe tích cực.*

II. Đồ dùng dạy học

- GV: Giáo án, SGK Tiếng việt 4 tập 2, tranh minh họa bài tập đọc trong SGK, bảng phụ ghi sẵn khổ thơ 1.
- HS: SGK Tiếng việt 4 tập 2, vở, bút...

III. Các hoạt động dạy – học

Hoạt động của Giáo viên	Hoạt động của học sinh
1. Khởi động - GV kiểm tra sĩ số.	- Lớp trưởng báo cáo sĩ số.
2. Kiểm tra bài cũ - GV gọi 3 HS nối tiếp nhau đọc từng	- 4 HS lên bảng thực hiện yêu cầu.

<p>đoạn bài “<i>Hoa học trò</i>”, 1 HS đọc toàn bài và trả lời câu hỏi về nội dung bài:</p> <ul style="list-style-type: none">+ Tại sao tác giả lại gọi hoa phượng là Hoa học trò? + Màu hoa phượng thay đổi như thế nào theo thời gian?- GV gọi HS nhận xét bạn đọc bài và trả lời câu hỏi.- GV nhận xét và kết luận. <p>3. Bài mới</p> <p>3.1. Khám phá</p> <ul style="list-style-type: none">- GV cho HS quan sát tranh minh họa và yêu cầu: Hãy mô tả những gì em thấy trong bức tranh? - GV giới thiệu bài: Đây là bài thơ được sáng tác trong những năm tháng kháng chiến chống Mỹ gian khổ. Thông qua lời ru của người mẹ, nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm muốn nói lên lòng thương yêu sâu sắc của bà mẹ miền núi với con và đối với cách mạng.	<ul style="list-style-type: none">+ Vì hoa phượng là loài cây gần gũi với tuổi học trò. Phượng được trồng rất nhiều trên sân trường. Hoa phượng nở vào mùa hè, mùa thi của tuổi học trò. Khi hoa phượng nở, cậu học trò nghĩ đến nghĩ hè+ Bình minh còn non, có mưa càng tươi dịu, số hoa tăng...- HS nhận xét.- HS lắng nghe. <ul style="list-style-type: none">- HS mô tả: Bức tranh vẽ cảnh một bà mẹ vừa địu con trên lưng vừa đi bẻ ngô. Em bé thì ngủ say xua trên lưng mẹ. Mặt trời mọc sau dãy núi, tỏa những tia nắng ấm áp xuống nương ngô.- HS lắng nghe.
--	---

<p>- GV ghi đầu bài và yêu cầu HS nhắc lại.</p> <p>3.2. Hướng dẫn luyện đọc và tìm hiểu bài</p> <p>a) Kết nối</p> <p>- GV yêu cầu 1 HS khá đọc to toàn bài lớp theo dõi bạn đọc.</p> <p>- GV: bài thơ có mấy khổ?</p> <p>+Khổ 1: Em cu Tai ...vung chày lún sân.</p> <p>+Khổ 2: Em cu Tai ngủ trên lưng mẹ ơi ... ngủ ngoan a- kay hời.</p> <p>- Yêu cầu 2 HS nối tiếp nhau đọc từng khổ thơ.</p> <p>- Yêu cầu HS nhận xét.</p> <p>- Yêu cầu HS nêu từ khó đọc.</p> <p>- Mời HS đọc từ khó.</p> <p>- GV lưu ý cách đọc cho HS.</p> <p>- Yêu cầu HS đọc nối tiếp nhau theo từng khổ.</p> <p>- Mời HS nhận xét.</p> <p>- GV nhận xét.</p> <p>- Yêu cầu 1 HS đọc phần chú giải SGK.</p> <p>- GV yêu cầu HS nêu từ khó hiểu.</p> <p>- Yêu cầu HS giải thích</p> <p>- GV kết luận, giải thích từ khó.</p> <p>- Yêu cầu HS đọc theo cặp.</p>	<p>- HS nhắc lại đầu bài.</p> <p>- 1 HS đọc, HS còn lại theo dõi bạn đọc.</p> <p>- HS : 2 khổ.</p> <p>- 2 HS nối tiếp nhau đọc.</p> <p>- HS nhận xét.</p> <p>- HS nêu.</p> <p>- 3HS đọc.</p> <p>- HS lưu ý.</p> <p>- HS đọc.</p> <p>- HS nhận xét.</p> <p>- HS lắng nghe.</p> <p>- 1 HS đọc chú giải.</p> <p>- HS nêu từ khó hiểu.</p> <p>- HS giải thích.</p> <p>- HS lắng nghe.</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none">- Mời HS nhận xét.- GV nhận xét.- Yêu cầu 1 HS đọc lại toàn bài.- Yêu cầu HS nhận xét.- GV nhận xét.- GV đọc mẫu lại toàn bài. <p>b) Tìm hiểu bài</p> <ul style="list-style-type: none">- GV yêu cầu 1 HS đọc to bài thơ, lớp đọc thầm, trao đổi và trả lời câu hỏi: + Em hiểu thế nào là “ Những em bé lớn trên lưng mẹ”? <ul style="list-style-type: none">- GV yêu cầu HS nhận xét, bổ sung.- GV kết luận: Người phụ nữ miền núi đi đâu, làm gì cũng đi con trên lưng. Những em bé ấy cả những lúc ngủ hay lúc thức cũng nằm trên lưng mẹ. Người mẹ lấy bờ vai gầy làm gối, lưng đưa nôi, tim hát thành lời để ru con ngủ nên tác giả đã nói “những em bé lớn trên lưng mẹ”+ Người mẹ trong bài thơ làm những công việc gì? Những công việc đó có ý nghĩa như thế nào?	<ul style="list-style-type: none">- HS đọc theo cặp.- HS nhận xét.- HS lắng nghe.- 1 HS đọc.- HS nhận xét.- HS lắng nghe.- HS theo dõi GV đọc mẫu. <ul style="list-style-type: none">- 1 HS đọc to bài thơ, lớp đọc thầm và trao đổi theo cặp trả lời câu hỏi: + Những em bé lớn trên lưng mẹ có nghĩa là những em bé lúc nào cũng ngủ trên lưng mẹ, mẹ đi đâu làm gì cũng đi em trên lưng.- HS nhận xét, bổ sung.- HS lắng nghe, ghi nhớ. <ul style="list-style-type: none">+ Người mẹ làm những công việc như nuôi con khôn lớn, giã gạo nuôi bộ đội, tía bắp trên nương. Những công việc đó góp phần to lớn vào công việc chống Mỹ cứu nước của
--	--

<p>- GV yêu cầu HS nhận xét.</p> <p>-GVkết luận: Người mẹ nuôi con khôn lớn, người mẹ tía bắp trên nương, giã gạo để nuôi bộ đội, đánh thắng giặc Mỹ. Công việc rất bình thường của mẹ nhưng góp phần to lớn vào công cuộc chống Mỹ cứu nước của dân tộc.</p> <p>- GV hỏi: Em hiểu câu thơ “ Nhịp chày nghiêng giấc ngủ em nghiêng” như thế nào?</p> <p>- GV yêu cầu HS nhận xét</p> <p>- GV kết luận: Khi giã gạo, người mẹ phải dùng sức giơ tay cao nâng chày lên rồi mới giã xuống cối gạo. Vai mẹ gầy nhấp nhô theo nhịp chày làm giấc ngủ của em chuyển động theo. Hình ảnh đẹp ấy thể hiện sự gắn bó, yêu thương giữa mẹ và con, giữa nhịp lao động của người mẹ với giấc ngủ của người con, giữa lòng yêu nước và yêu con của mẹ.</p> <p>- GV hỏi: Những hình ảnh nào trong bài thơ nói lên tình yêu thương và niềm hi vọng của người mẹ đối với con?</p>	<p>toàn dân tộc.</p> <p>- HS nhận xét.</p> <p>- HS lắng nghe, ghi nhớ.</p> <p>- HS trả lời: Câu thơ gợi lên hình ảnh nhịp chày trong tay mẹ nghiêng làm cho giấc ngủ của em bé trên lưng mẹ cũng chuyển động nghiêng theo.</p> <p>- HS nhận xét.</p> <p>- HS lắng nghe, ghi nhớ.</p> <p>- HS trả lời: Những hình ảnh nói lên tình yêu thương của mẹ đối với con: Lưng đưa nôi và tim hát thành lời, mẹ thương a-kay, mặt trời của mẹ</p>
---	--

<p>- GV yêu cầu HS nhận xét.</p> <p>- GV kết luận: Địu con trên lưng khi giã gạo, tĩa bắp trên nương, những hình ảnh đó thật đẹp. Nó nói lên tình yêu của mẹ đối với con và mong cho con Tai mau khôn lớn, có sức mạnh phi thường “vung chày lún sân” để làm được những công việc có ích. Ước mơ này thể hiện tình thương con và lòng yêu nước thiết tha của người mẹ miền núi.</p> <p>+ GV hỏi: Theo em cái đẹp được thể hiện trong bài thơ này là gì?</p> <p>- GV yêu cầu HS nhận xét.</p> <p>- GV hỏi: Ý nghĩa của bài thơ này nói lên điều gì?(HS thảo luận theo bàn)</p> <p>- GV yêu cầu HS nhận xét.</p> <p>- GV kết luận: Ca ngợi tình yêu nước, yêu con sâu sắc của người phụ nữ Tà-ôi trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.</p>	<p>em nằm trên lưng. Hình ảnh nói lên niềm hi vọng của mẹ đối với con: Mai sau con lớn vung chày lún sân.</p> <p>- HS nhận xét.</p> <p>- HS lắng nghe, ghi nhớ.</p> <p>+ HS trả lời: Cái đẹp được thể hiện trong bài thơ là thể hiện được lòng yêu nước tha thiết và tình thương con của người mẹ.</p> <p>- HS nhận xét.</p> <p>- HS trả lời: Bài thơ ca ngợi tình yêu nước, yêu con sâu sắc của người mẹ miền núi, cần cù lao động góp sức mình vào công cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.</p> <p>- HS nhận xét.</p> <p>- HS lắng nghe</p>
---	---

<p>- GV treo bảng phụ và yêu cầu HS nhắc lại.</p> <p>c) Thực hành</p> <p>- HS hỏi HS chọn khổ thơ nào, vì sao?</p> <p>- GV kết luận: khổ thơ 1. Vì nó thể hiện được tình yêu thương con, yêu bộ đội và ước mơ của người mẹ đối với con.</p> <p>- GV treo bảng phụ khổ thơ 1.</p> <p>- GV đọc mẫu.</p> <p>- GV lưu ý HS cách đọc.</p> <p>- Yêu cầu HS đọc.</p> <p>- Mời HS nhận xét.</p> <p>- GV nhận xét.</p> <p><i>Em cu Tai ngủ trên lưng mẹ ơi</i> <i>Em ngủ cho <u>ngoaan</u>, <u>đừng rời</u> lưng mẹ</i> <i>Mẹ già gạo <u>nuôi</u> bộ đội</i> <i>Nhịp chày <u>nghiêng</u> giắc ngủ em</i> <i><u>nghiêng</u></i> <i>Mồ hôi mẹ rơi má em <u>nóng</u> <u>hồi</u></i> <i>Vai mẹ gầy <u>nhấp</u> <u>nhô</u> làm gối</i> <i>Lưng <u>đưa</u> nôi và tim <u>hát</u> thành lời:</i> <i>Ngủ <u>ngoaan</u> a-kay ơi, ngủ <u>ngoaan</u> a-kay</i> <i><u>hồi</u></i> <i>Mẹ <u>thương</u> a-kay, mẹ <u>thương</u> bộ đội</i></p>	<p>- 2 HS nhắc lại: <i>Ca ngợi tình yêu nước, yêu con sâu sắc của người phụ nữ Tà-ôi trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.</i></p> <p>- HS chọn và trả lời vì sao.</p> <p>- HS lắng nghe.</p> <p>- HS theo dõi.</p> <p>- HS lưu ý.</p> <p>- HS đọc.</p> <p>- HS nhận xét.</p> <p>- HS lắng nghe.</p>
---	--

<p><i>Con mơ cho mẹ hạt gạo trắng ngần</i> <i>Mai sau con lớn vung chày lún sân...</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Tổ chức cho HS học thuộc lòng(chọn 1 khổ thơ mình thích).- Yêu cầu HS đọc thuộc lòng.- GV nhận xét. <p>4. Rèn kĩ năng sống.</p> <ul style="list-style-type: none">- GV hỏi qua bài thơ em học được điều gì ?	<ul style="list-style-type: none">- HS tự nhẩm thuộc lòng khổ thơ mà mình thích- HS đọc thuộc lòng.- HS lắng nghe.- HS trả lời.
---	--

5. Vận dụng

- GV hỏi: Hôm nay học bài gì?
- GV hỏi: Bài thơ cho chúng ta biết điều gì?
- GV nhận xét tiết học.
- GV dặn HS về nhà học thuộc lòng bài thơ và chuẩn bị trước bài *Vẽ về cuộc sống an toàn*.